

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

การพัฒนาครูในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ
โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
The Development Teachers in Competency-based Learning Management Design
at Anubansuratthani School under Suratthani Primary Education Service Area Office

วัชรพร สมพงษ์ (Watchareeporn Sompong)¹ นันทพงศ์ ทมิละหมั่น (Nanthapong Milaehman)²

อนุ เจริญวงศ์ระยัย (Anu Jaremvonggrayab)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ 2. ประเมินผลการออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ ตามแนวคิดของเคมมิสและ แม็กแทกการ์ด ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือการวางแผน การปฏิบัติ การสังเกตการณ์ และการสะท้อนผล กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 12 คน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เอกสารการพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี แบบบันทึกการประชุม แบบประเมินหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ดำเนินการโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การฝึกการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ 2) ผลการพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ พบว่า การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ การพัฒนาครู การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ การออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี e-mail address watchariporn@anubansurat.ac.th

² อาจารย์ ดร. ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

e-mail address : Milaehman2562@gmail.com

³ รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี e-mail address : anu.j@sru.ac.th

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop the teachers in competency-based learning management design at Anubansuratthani School under Suratthani Primary Educational Service Area Office 1 2) to evaluate the result competency-based learning management design at Anubansuratthani School under Suratthani Primary Educational Service Area Office 1. This study was an action research based on Kemmis and McTaggart's model consisting of four steps, including planning, action, observation, and reflection; with the sample of 12 teachers of subject areas Thai language. Collect data Using teacher development documents to design competency-based learning Anubansuratthani School, Meeting recording form, Learning unit evaluation form and Assessment of learning plans used in competency-based learning. The data were analyzed by percentage, mean, and standard deviation. The research findings were as follows: 1) Teacher development in competency-based learning design Conducted by a workshop Meeting to exchange knowledge Competency-based learning design training. 2) The results of teacher development in competency-based learning management design found that Preparation of learning units used in teacher competency-based learning management Overall, it is at the highest level and the preparation of learning management plans used in organizing learning based on teachers' competencies. Overall it is at a high level.

Keywords: Development of teachers, Competency-based learning management, Competency-based learning management design

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14

The 14th STOU National Research Conference

บทนำ

ในยุคปัจจุบันและในอนาคต โลกจะเปลี่ยนแปลง เติบโต และเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วในทุกมิติและเป็นไปในทิศทางที่หลายคนอาจคาดไม่ถึง การเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ ไม่ว่าจะเป็นความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี หรือวิกฤตโควิด-19 ที่เป็นตัวเร่งให้เกิดดิจิทัลดิสรัปชัน (Digital Disruption) ได้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อทุกภาคส่วน โดยเฉพาะประชากรวัยแรงงานที่ไม่สามารถนำความรู้ที่ได้จากห้องเรียนมาใช้ในโลกของการทำงานได้อีกต่อไปและต้องพัฒนาศักยภาพของตนเองเพิ่มเติม (Upskill) ยกระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้นเพื่อรองรับการเติบโตในอนาคต (Reskill) รวมทั้งการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ต้องนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงาน จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ระบบการศึกษาต้องปรับตัวเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ด้วยการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ (Competency-Based Curriculum) สนับสนุนให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล มีความรู้และทักษะในการดำรงชีวิตในสังคม ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนจากหลักสูตรอิงมาตรฐาน (Standard-Based Curriculum) (คณะกรรมการการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา, 2564 : 12)

การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะที่จะตอบสนองผู้เรียนยุคศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งที่ท้าทายโดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ คือ มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ความสามารถในการประยุกต์ใช้ทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆ อย่างเป็นองค์รวมในการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหาและการใช้ชีวิต เป็นการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน เรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้งานได้จริงในสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์ ไม่ใช่การเรียนเพื่อรู้เท่านั้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562 : 43) การจัดการศึกษาฐานสมรรถนะมีลักษณะสำคัญ คือ เป็นการเรียนการสอน ตามวัตถุประสงค์ การเรียนรู้เชิงสมรรถนะที่สังเกตเห็นได้ และวัดได้เป็นการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ความรู้ ทักษะที่แท้จริงและใช้เวลาในการเรียนรู้ สอดคล้องกับ (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2562 : 24) กล่าวว่า การจัดการสอนฐานสมรรถนะ เป็นความสามารถของบุคคลในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนมีในการทำงานหรือการแก้ปัญหาต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง นอกจากนี้ (ทีชนาแคมมณี, 2562 : 45) กล่าวว่า สาเหตุหลักของปัญหาผู้เรียนด้อยคุณภาพ คือ การที่คุณภาพของผู้เรียนตกต่ำทั้งทางผลสัมฤทธิ์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ก็เนื่องมาจากหลักสูตรเน้นความรู้ เน้นเนื้อหาจำนวนมาก ครูยังไม่จัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกอย่างมีคุณภาพ และยังขาดการจัดประสบการณ์ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่ได้เรียนรู้แล้ว ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้การทำงาน การปฏิบัติตน การใช้ชีวิต และการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ส่งผลให้ผู้เรียนขาดสมรรถนะต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอันแสดงถึงความด้อยคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะอย่างแท้จริงผู้เรียนต้องเกิดความรู้ ทักษะ เจตคติ และจะได้แสดงพฤติกรรมแสดงออกถึงความสามารถในการนำความรู้ ทักษะ เจตคติ ที่มีในการทำงานหรือการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จในระดับใดระดับหนึ่ง

โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เป็นสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี และได้ดำเนินการจัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษา โดยบูรณาการการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ดังนั้น ในปีการศึกษา 2567 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้จึงต้องวางแผนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ฐานสมรรถนะสำหรับผู้เรียน (รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี, 2566 : 60) การจัดการเรียนรู้ปีที่ผ่านมา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีบุคลากร จำนวน 12 คน รับผิดชอบสอนในรายวิชา ภาษาไทย สายชั้นละ 2 คน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 จากการวิเคราะห์ค่าเป้าหมายปีการศึกษา 2566 พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีค่าเป้าหมายเฉลี่ย ร้อยละ 76.82 ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยที่ตั้งไว้ร้อยละ 79.46 (รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี, 2566 : 7) และเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าค่าเป้าหมาย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

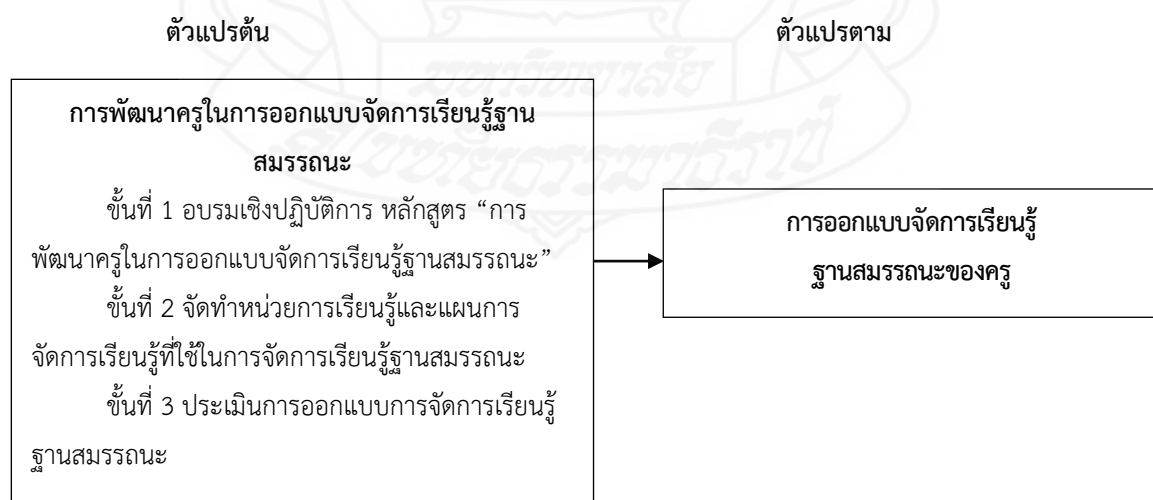
จากประเด็นปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้เห็นถึงปัญหาที่ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ จึงได้เห็นความสำคัญในการพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาครู ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การพัฒนาครูในการออกแบบจัดการ เรียนรู้ฐานสมรรถนะ” ขึ้น เพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ประกอบด้วย การออกแบบหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ มีแนวทางในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถเพิ่มคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่ต้องการในชีวิตประจำวัน ตลอดจนเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
- (2) เพื่อประเมินผลการออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

กรอบแนวคิด

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการออกแบบจัดการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะของ Smith & Ragan (1999), Morrison et al. (2013), Richey et al. (2011), Dick et al. (2005), ทิศนา ขัมมณ (2553), เรวณีย์ ชัยเชาวรัตน์ (2558), เกรียง ฐิติจำเรฐพร และคณะ (2562), พิมพ์พันธ์ เดชคุปต์ และเพียรวิ ยนต์สุข (2561), วิทยา พัฒนเมธาดา (2559) และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้หลักการวิจัยเชิง ปฏิบัติการ (Action research) ตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (1982) ซึ่งสรุปกรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัย เรื่อง การพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ออนไลน์ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ตามแนวคิดของ Kemmis and Mc Taggart การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบ PAOR ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1. การวางแผน (Planning) 2. การปฏิบัติการ (Action) 3. การสังเกตการณ์ (Observation) 4. การสะท้อนผล (Reflection) โดยกำหนดขั้นตอนและกระบวนการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน

การดำเนินการวิจัย

การเตรียมการ (Preparation)

ในขั้นการวางแผน (Planning) มีผลการดำเนินการโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ออนไลน์
2. เตรียมความพร้อมในการประชุมวางแผนการดำเนินงาน ร่วมกับคณะผู้บริหาร และครูผู้สอนในกลุ่มสาระการ

เรียนรู้ออนไลน์ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2566 จำนวน 12 คน

กลุ่มเป้าหมายคือ ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2566 จำนวน 12 คน

1. การวางแผน

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัย และกลุ่มเป้าหมายร่วมกันประชุม เพื่อวางแผนปฏิบัติการร่วมกันในการจัดกิจกรรมการพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ออนไลน์ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี

2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกอบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์

3. จัดทำเอกสารการพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ออนไลน์ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี

กลุ่มเป้าหมายคือ ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2566 จำนวน 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบบันทึกการประชุม และเอกสารการพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ออนไลน์ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี

2. การปฏิบัติ

วิธีดำเนินการ

1. กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “พัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์” เป็นระยะเวลา 6 ชั่วโมง

2. กลุ่มเป้าหมายสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้

3. กลุ่มเป้าหมายจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์

4. กลุ่มเป้าหมายจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์

กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2566 จำนวน 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ คือ เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ ด้วยกระบวนการศึกษาชั้นเรียน ของครูโรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

การสังเกตการณ์

วิธีดำเนินการ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ และผู้วิจัย ร่วมกันประเมินการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ของกลุ่มเป้าหมาย บันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายคือ ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2566 จำนวน 12 คน
เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบประเมินหน่วยการเรียนรู้และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี ให้ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ และผู้วิจัยทำการประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของกลุ่มเป้าหมายการวิจัย

2. เก็บรวบรวมแบบประเมินหน่วยการเรียนรู้และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี นำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้เกณฑ์การแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 103)

การสะท้อนผล

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และกลุ่มเป้าหมายทำการประชุม เพื่อประมวลผลภาพรวมการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือ ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี ปีการศึกษา 2566 จำนวน 12 คน
เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบบันทึกการประชุม

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ ตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี 2. เพื่อประเมินผลการออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยประเด็นนี้จะนำไปเป็นการนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ขั้นที่ 1 อบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ”

ในขั้นขั้นที่ 1 อบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ” มีผลการดำเนินการโดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ผู้วิจัย และกลุ่มเป้าหมายร่วมกันประชุม เพื่อวางแผนปฏิบัติการร่วมกันในการจัดกิจกรรมการพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี โดยมีแผนการจัดกิจกรรม ดังนี้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

1.1) การให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานีโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
สู่การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

1.2) แนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้สู่การพัฒนาสมรรถนะ 4 ขั้นตอน
และเทคนิคการใช้คำถาม R-C-A

1.3) การฝึกปฏิบัติการออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะประกอบด้วย การออกแบบหน่วยการเรียนรู้และ
การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้

1.4) ถอดบทเรียนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

2) ได้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประกอบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

3) จัดทำเอกสารการพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี โดยมี
วัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อนำไปใช้จัดกิจกรรมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้สามารถ
เพิ่มพูนศักยภาพตนเองในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ตามหลักสูตรพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อผลต่อการ
พัฒนาผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและ
แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ภายในเอกสารแบ่งหมวดหมู่ออกเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ คือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 หลักสูตรพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ก่อร่าง สร้างหน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำเนื้อหาสาระตามที่ได้มีการปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญที่ได้ให้
ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ผลการตรวจสอบเอกสารการพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ
โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เป็นผู้ประเมินความเหมาะสมของเนื้อหาในเอกสารการพัฒนาครูในการ
ออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี วิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสมของเอกสารประกอบการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้

ฐานสมรรถนะโรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
โดยรวมทั้ง 5 ด้าน

รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความเหมาะสม
1. ด้านเนื้อหา	4.17	0.66	มาก
2. ด้านการใช้ภาษา	4.40	0.63	มาก
3. ด้านการออกแบบ	4.28	0.46	มาก
4. รูปเล่ม	4.30	0.48	มาก
5. การจัดการเนื้อหา	4.10	0.18	มาก
รวม	4.25	0.48	มาก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ความเหมาะสมของเอกสารประกอบการพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการใช้ภาษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.40 รองลงมา ด้านรูปเล่ม ค่าเฉลี่ย 4.30 รองลงมา ด้านการออกแบบ ค่าเฉลี่ย 4.28 รองลงมา ด้านเนื้อหา ค่าเฉลี่ย 4.17 และด้านการจัดการเนื้อหา ค่าเฉลี่ยต่ำสุด 4.10

4) กลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้เรื่องการพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ จากการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติ หลักสูตร “การพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ” เพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ประกอบด้วยการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ มีแนวทางในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม โดยใช้เวลาดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ 1 วัน คือ วันที่ 27 พฤษภาคม 2567 ตั้งแต่เวลา 08.00 - 16.30 น. ซึ่งได้เชิญนางสาวอาริสา หนูกลิ่น รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี มาเป็นวิทยากรให้ความรู้ โดยนายศุภชัย เวชกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี เป็นประธานในพิธี กล่าวเปิด การอบรมเชิงปฏิบัติ หลักสูตร “การพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ” โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี มีกำหนดการการอบรม

5) กลุ่มเป้าหมายนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ตามระดับชั้นที่ตนเองรับผิดชอบ

ขั้นที่ 2 จัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

ในขั้นที่ 2 จัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ กลุ่มเป้าหมายนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ตามระดับชั้นที่ตนเองรับผิดชอบ ดังนี้

1) กลุ่มเป้าหมายการวิจัย คนที่ 1 – 2 รับผิดชอบสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เรื่อง สุราษฎร์ธานี มีค่าคล่องจอง

2) กลุ่มเป้าหมายการวิจัย คนที่ 3 – 4 รับผิดชอบสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เรื่อง ค่าคล่องจอง มองเป็นภาพ

3) กลุ่มเป้าหมายการวิจัย คนที่ 5 – 6 รับผิดชอบสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เรื่อง ท้องแดนมนต์สุราษฎร์ฯ

4) กลุ่มเป้าหมายการวิจัย คนที่ 7 – 8 รับผิดชอบสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เรื่อง ค่านามสร้างสรรค์ สู่เรื่องสั้นสุราษฎร์ธานี

5) กลุ่มเป้าหมายการวิจัย คนที่ 9 – 10 รับผิดชอบสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เรื่อง คำขวัญ ขวณ้อง ล่องสุราษฎร์ฯ

6) กลุ่มเป้าหมายการวิจัย คนที่ 11 – 12 รับผิดชอบสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เรื่อง ภาษาถิ่น ไข่ให้เคยชินและเหมาะสม

ขั้นที่ 3 ประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

ในขั้นที่ 3 ประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ มีผลการดำเนินการโดยมีรายละเอียดดังนี้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

1) กลุ่มเป้าหมายได้นำความรู้ที่ได้จากการอบรมเชิงปฏิบัติการ มาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ตามระดับชั้นที่ตนเองรับผิดชอบ และมีผลการประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้ คือ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของกลุ่มเป้าหมาย ขั้นตอนที่ 1 จัดการเรียนรู้ให้รู้จริง ทำได้จริง บางกลุ่มไม่ปรากฏกระบวนการในการสร้างองค์ความรู้ ขั้นตอนที่ 2 การจัดสถานการณ์ให้ได้ใช้สิ่งที่รู้สิ่งที่ทำได้อย่างตั้งใจ เห็นคุณค่าและประโยชน์ ในภาพรวมสามารถออกแบบกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนนำความรู้มาประยุกต์ใช้ ทั้งยังบูรณาการสมรรถนะอื่น ๆ ขั้นตอนที่ 3 จัดสถานการณ์ใหม่ ๆ ที่ซับซ้อนและนำไปใช้ได้ในชีวิต : ในภาพรวมสามารถออกแบบสถานการณ์ให้ผู้เรียนฝึกฝนอย่างต่อเนื่องเพื่อนำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะไปใช้ร่วมกันในสถานการณ์ที่ยาก ซับซ้อนและเชื่อมโยงกับชีวิตจริง ขั้นตอนที่ 4 การจัดสถานการณ์/งานใหญ่ ซับซ้อน ที่เชื่อมโยง กับความรู้สาระเรื่องราวและสมรรถนะอื่น บางกลุ่มออกแบบการนำเสนอผลงาน ไม่ได้แสดงถึงการออกแบบสถานการณ์ให้ผู้เรียนเพื่อพัฒนาสมรรถนะโดยเชื่อมโยงกับสมรรถนะอื่น และมีกลุ่มที่สามารถออกแบบสถานการณ์ให้ผู้เรียนเพื่อพัฒนาสมรรถนะโดยเชื่อมโยงกับสมรรถนะอื่น เช่น การนำเรื่องสั้นมาต่อยอดเป็นสมุดเล่มเล็ก การให้นักเรียนแต่งเป็นคำขวัญ สถานที่ท่องเที่ยวที่ชื่นชอบในจังหวัดสุราษฎร์ธานี การออกแบบเป็นโปสเตอร์แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว และนำเสนอผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย สร้างสรรค์เป็นผลงานต่าง ๆ ในเชิงสร้างสรรค์อย่างอิสระ

2) ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับหัวหน้ากลุ่มบริหารงานวิชาการ และผู้วิจัย ร่วมกันประเมินผลประเมินการออกแบบจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้แบบประเมินหน่วยการเรียนรู้และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีผลการประเมินดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการประเมินหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. ชื่อหน่วยการเรียนรู้ น่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหาและสาระการเรียนรู้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี	4.67	0.37	มากที่สุด
2. องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกันอย่างเหมาะสม	4.67	0.37	มากที่สุด
3. เนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ สอดคล้องกับสมรรถนะ			
4. เนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและตามธรรมชาติของวิชา	4.50 4.45	0.55 0.50	มากที่สุด มาก
5. กิจกรรมการเรียนรู้มีความครอบคลุมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ/กระบวนการ สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.39	0.68	มาก
6. กิจกรรมการเรียนรู้มีความครอบคลุมในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองสุราษฎร์ธานี	4.78	0.17	มากที่สุด
7. ความเหมาะสมในการกำหนด ชิ้นงาน/ภาระงาน/นวัตกรรมผู้เรียน			

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

รายการประเมิน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
8. มีการประเมินผลตามสภาพจริงสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/กิจกรรมการเรียนรู้	4.17	0.41	มาก
	4.39	0.68	มาก
9. ประเด็นและหลักเกณฑ์การประเมินสมรรถนะสะท้อนคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	4.50	0.55	มากที่สุด
10. หน่วยการเรียนรู้ที่จัดทำกำหนดเวลาได้เหมาะสมกับกิจกรรม และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.72	0.48	มากที่สุด
รวม	4.53	0.48	มากที่สุด

จากตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ของกลุ่มเป้าหมายโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า กิจกรรมการเรียนรู้มีความครอบคลุมในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองสุราษฎร์ธานี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.78 รองลงมาคือ หน่วยการเรียนรู้ที่จัดทำกำหนดเวลาได้เหมาะสมกับกิจกรรม และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ค่าเฉลี่ย 4.72 รองลงมาคือ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ น่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหาและสาระการเรียนรู้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี และองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกันอย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 4.67 รองลงมาคือ เนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ สอดคล้องกับสมรรถนะ และประเด็นและหลักเกณฑ์การประเมินสมรรถนะสะท้อนคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ค่าเฉลี่ย คือ 4.50 เนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและตามธรรมชาติของวิชา ค่าเฉลี่ย คือ 4.45 รองลงมาคือ กิจกรรมการเรียนรู้มีความครอบคลุมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ/กระบวนการ สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์และนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลตามสภาพจริง สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/กิจกรรมการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย คือ 4.39 และความเหมาะสมในการกำหนด ชิ้นงาน/ภาระงาน/นวัตกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 4.17

ตารางที่ 3 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ด้านการกำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน โดยรวม และรายด้าน

การกำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน	μ	σ	ระดับความคิดเห็น
1. กำหนดสมรรถนะที่ชัดเจนให้แก่ผู้เรียนกำหนด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับสมรรถนะ	4.39	0.44	มาก
3. กำหนดเนื้อหา ด้านความรู้ เหมาะสมกับสมรรถนะ	4.00	0.52	มาก
4. กำหนดเนื้อหา ด้านทักษะ เหมาะสมกับสมรรถนะ	4.50	0.41	มากที่สุด
รวม	4.47	0.34	มาก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14

The 14th STOU National Research Conference

จากตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 4.8 พบว่า ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้อัตนสมรรถนะ ด้านการกำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเป้าหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า กำหนดสมรรถนะที่ชัดเจนให้แก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 5.00 รองลงมาคือ กำหนดเนื้อหา ด้านทักษะ เหมาะสมกับสมรรถนะ ค่าเฉลี่ย 4.50 รองลงมาคือ กำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับสมรรถนะ ค่าเฉลี่ย 4.39 และกำหนดเนื้อหา ด้านความรู้ เหมาะสมกับสมรรถนะ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 4.00

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้อัตนสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้อัตนสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า การพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้อัตนสมรรถนะ มีแนวทางการพัฒนา คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้อัตนสมรรถนะ” โดยกลุ่มเป้าหมายสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้อัตนสมรรถนะในรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบได้ ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาด้วยการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้อัตนสมรรถนะ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้อัตนสมรรถนะ สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้อัตนสมรรถนะในรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบได้ โดยมีการประเมินการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย ทำให้กลุ่มเป้าหมายทราบจุดบกพร่องของตนเอง และมีการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะจากผู้ประเมิน ซึ่งแนวทางในการพัฒนาครูการอบรมเชิงปฏิบัติการ และการประเมินการปฏิบัติงานนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัชชา สอนสมฤทธิ์ (2563 : 94) ได้ศึกษาเรื่องกระบวนการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่า การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ครูสามารถจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษามีผลการทดสอบระดับชาติ (N-NET) สูงกว่าระดับประเทศเกือบทุกสาระการเรียนรู้ทุกระดับชั้น และปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลให้การพัฒนารุดผล คือ ความร่วมมือ ความมุ่งมั่น และความตั้งใจจริงของกลุ่มเป้าหมาย และอาศัยกระบวนการและวิธีการพัฒนาที่หลากหลาย ผลการพัฒนาสามารถพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการออกแบบและนำวิธีการสอนที่หลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

2. ผลการประเมินการพัฒนาครูในการออกแบบจัดการเรียนรู้อัตนสมรรถนะ โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีผลการประเมินแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ผลการประเมินการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้อัตนสมรรถนะของกลุ่มเป้าหมาย และผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้อัตนสมรรถนะ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การอบรมเชิงปฏิบัติการของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยในครั้งนี้ ส่งผลให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาครูในการออกแบบการจัดการเรียนรู้อัตนสมรรถนะ ผู้ร่วมวิจัยเข้าใจกระบวนการ และแนวทางในการออกแบบการจัดการเรียนรู้อัตนสมรรถนะ ให้บรรลุตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยสามารถอภิปรายผลเพิ่มเติมได้ ดังนี้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14

The 14th STOU National Research Conference

2.1 ผลการประเมินการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้อัตนสมรรถนะของกลุ่มเป้าหมายโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด กิจกรรมการเรียนรู้ที่กลุ่มเป้าหมายการวิจัยออกแบบมีความครอบคลุมในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองสุราษฎร์ธานี สามารถกำหนดเวลาได้เหมาะสมกับกิจกรรม และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ชื่อหน่วยการเรียนรู้มีความน่าสนใจ สอดคล้องกับเนื้อหาและสาระการเรียนรู้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี และองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกันอย่างเหมาะสม เนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ สอดคล้องกับสมรรถนะ และประเด็นและหลักเกณฑ์การประเมินสมรรถนะสะท้อนคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด เนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและตามธรรมชาติของวิชา กิจกรรมการเรียนรู้มีความครอบคลุมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ/กระบวนการ สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์และนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน และมีการประเมินผลตามสภาพจริงสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/กิจกรรมการเรียนรู้ และความเหมาะสมในการกำหนด ชิ้นงาน/ภาระงาน/นวัตกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยาลักษณไชยศิริ (2566 : 118) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนการสอนภาษาจีน โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกร่วมกับข้อมูลท้องถิ่น พบว่า ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาการสอนภาษาจีน โดยประยุกต์ความรู้พระราชวังสนามจันทร์กับการจัดการสอนภาษาจีนของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนมีกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเชิงรุกเป็นหลัก ซึ่งผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอน ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ในพระราชวังสนามจันทร์ซึ่งเป็นข้อมูลท้องถิ่นได้อย่างลึกซึ้ง โดยการออกแบบการเรียนการสอนได้นั้น ผู้ออกแบบการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของเนื้อหา การจัดเรียงเนื้อหา และรูปแบบเนื้อหาที่ต้องใช้สอน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมต่อไป

2.2 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้อัตนสมรรถนะ ด้านการกำหนดสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเป้าหมาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก แผนการจัดการเรียนรู้ที่กลุ่มเป้าหมายออกแบบ เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง มุ่งให้ผู้เรียนถ่ายโยงการเรียนรู้กับ บทบาท สภาพแวดล้อมจริง จนเกิดสมรรถนะที่นำไปสู่การใช้ทักษะชีวิตในด้านต่าง ๆ ได้ และมีความแตกต่างจากแผนการจัดการเรียนรู้เดิมที่ให้ความสำคัญกับเนื้อหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อีกทั้งได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ประเมิน คณะผู้บริหาร และผู้ร่วมวิจัยในการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้อง ชูสิทธิ์ สุระโชติ (2563 : 121) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC) พบว่า ครูได้นำข้อมูลจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ มาใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีการนำแผนการจัดการเรียนรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม PLC โดยใช้เทคนิคการทบทวนผลการปฏิบัติงาน (After Action Review: AAR) ซึ่งเป็นเครื่องมือถอดบทเรียนหรือองค์ความรู้ เป็นการรวบรวมบทเรียนที่ได้จากการปฏิบัติ การทบทวนหลังปฏิบัติงานหรือการทบทวนหลังปฏิบัติกิจกรรม เป็นการทบทวนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะเดียวกันก็ควรใช้ซึ่งวิธีการที่ดีอยู่แล้ว การทำ AAR แผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้ครูมีข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามเป้าหมายการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนต่อไป

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

(1) สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยใช้รูปแบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง

(2) ครูผู้สอนควรนำความรู้ที่ได้รับจากการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ไปสู่การปฏิบัติ โดยเลือกใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะแนวทางอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อนำแนวทางการดำเนินการในการนำกรอบสมรรถนะหลักสู่การพัฒนาผู้เรียนอื่น ๆ ไปใช้ในสถานศึกษา

(2) ควรวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ครอบคลุมทั้งการออกแบบการจัดการเรียนรู้ และทักษะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อเป็นการประเมินการนำแผนการจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ

(3) ควรนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยและพัฒนาสมรรถนะไปออกแบบเป็นรูปแบบการพัฒนาครูในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ [Online].

เข้าถึงได้จาก https://www.thaiedreform.org/wp-content/uploads/2019/08/Core_competency_09.pdf.
[2565, มีนาคม 15]

กัลยาลักษณ์ ไชยศิริ. (2566). การพัฒนาความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนการสอนภาษาจีน โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดเชิงรุกร่วมกับข้อมูลท้องถิ่น. *วารสารมนุษยสังคมสาร* (มสส.), 2, 105-127.

คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา. (2564). แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา. กรุงเทพมหานคร :

กระทรวงศึกษาธิการ

ชลีพร สุระโชติ. (2563). การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้กระบวนการ
ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC). ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการ
สอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ณัชชา สอนสมฤทธิ์. (2563). กระบวนการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วย
การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. *คุรุสภาวิทยาจารย์*, 1(3) : 94 - 105.

ทิตนา แหมมณี. (2562). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 23).

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). หลักการวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14
The 14th STOU National Research Conference

โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี. (2566). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี. สุราษฎร์ธานี : โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

